

[Carl Petersen.]

Der kan med rette rejses mange problemer i forbindelse med en lovgivning, der har til formål at ændre den bestående jordfordeling, også problemer, som ikke før har været aktuelle, fordi udviklingen i sig selv skaber nye problemer. Dette kan dog ikke siges om det forhold, der tages sigte på gennem det forslag, mit parti her stiller.

Jeg tror, jeg husker rigtigt, når jeg siger, at det er ca. 30 år siden, mit parti første gang stillede forslag om en lovmæssig forpligtelse til for ejendomme over en vis størrelse at afgive jord til supplerende af jordtilliggende til de mange tusinde små brugere, hvis jordtilliggende er for lille til at beskæftige en familie og dermed være basis for en families eksistens, de såkaldte indeklemte husmænd. Vi har ved alle senere lejligheder, hvor dette spørgsmål har været til behandling, sagt, at det vil ikke være muligt at løse det spørgsmål på en forsvarlig og tilfredsstillende måde uden den af os foreslåede forpligtelse til at aflevere den nødvendige jord til dette formål.

Så sent som ved jordlovenes behandling i 1948 foreslog den daværende socialdemokratiske regering at løse spørgsmålet efter den her angivne linie, men vi kunne ikke få tilslutning hertil, og vi måtte da medvirke til en ordning med forkøbsret, som vel må indrømmes at have haft nogen betydning, men som vi fra vor side dengang gjorde opmærksom på ikke ville give mulighed for at få så meget jord frem, at det kunne karakteriseres som en tilbundsgående løsning indenfor en rimelig tid. Tiden siden da har givet os ret, og da vi anser spørgsmålet for et af de vigtigste i tidens jordpolitik, har vi stillet dette forslag.

Der er to områder, hvor vi mener at en ændring af den nugældende lovs bestemmelser kan medføre, at det bliver lettere at fremskaffe den nødvendige jord både til almindelig udstykning og til suppleringsjord.

Bestemmelsen i den nugældende lovs § 8, stk. 3, som fritager familiesalg for at komme ind under forkøbsretten, har sin store andel i, at der ikke gennem forkøbsretten fremkommer så meget jord, som det var ønskeligt og nødvendigt. Dette ikke videre strålende resultat prøver modstanderne af vore tanker at forklare derhen, at der slet ikke er den trang til tillægsjord, som vi har givet udtryk for, og man finder

en motivering i den omstændighed, at den ret, som gives i § 8, stk. 2, til at anmelde ret til jord, når vedkommende ejendom sælges, kun i ringe grad er udnyttet. Jeg tror ikke, at der heri findes noget bevis for, at trangen til jord ikke er tilstede. Jeg synes, det er forklarligt, hvis denne bestemmelse ikke regnes for realistisk. Den virkelige trang bliver først konstateret, når behovet kan blive dækket indenfor en rimelig tid, og det kan det ikke efter den nugældende bestemmelse.

Vi foreslår derfor, at for at frigøre sig for forkøbsretten for de ejendomme, som sælges til de i § 8 anførte familiemedlemmer, må der som betaling afgives jord til ny udstykning. Det er vor opfattelse, at en sådan ændring vil give forkøbsretsbestemmelsen mere effektivitet.

Den anden væsentlige ændring går ud på at indsætte en ny paragraf, der forpligter ejendomme over 35 000 kr. grundbeløb til at afgive tillægsjord til de for små brug. Som det vil ses af forslaget, har vi søgt at holde alle de veje åbne, som indførtes i loven af 1948, efter hvilke der ad frivillighedens vej og gennem forkøbsretten — med den forbedring, der skabes gennem dette lovforslag — kan fremskaffes jord, og først når alle disse muligheder er udnyttet anvende den mere faste regel, der foreslås i den nye § 8.

Erstatningernes størrelse foreslår vi fastsat af et vurderingsnævn, sammensat med en landsretsdommer som formand og medlemmer af landboforeninger, husmandsforeninger og statens jordlovsudvalg og en repræsentant for den ejer, fra hvis ejendom jorden skal afstås.

Vi mener med dette forslag at kunne løse tillægsjordsspørgsmålet på en sådan måde, at det vil skabe tilfredshed hos dem, der ønsker tillægsjord, og det vil ikke give nogen driftsmæssige forstyrrelser for de ejendomme, som skal afgive jorden. Jeg er selvfølgelig klar over, at der er ting i forslaget, der med rette kan diskuteres, og det er også muligt, at der skal foretages flere ændringer, og at måske også andre problemer må tages under overvejelse for at nå det bedste resultat, men mit parti er villigt til at forhandle om alle sådanne spørgsmål, når blot resultatet bliver, at der skaffes jord frem så hurtigt som muligt. Jeg anbefaler lovforslaget til det høje tings villige behandling.